

Rozpočtový výhled na rok 2021 a 2022 (obecný komentář)

Při zpracování rozpočtového výhledu v dikci zákona č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti a zákona č. 24/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím právní úpravy rozpočtové odpovědnosti, jsme byli na začátku roku 2020 postaveni před nelehký úkol predikovat výnosy a náklady rozpočtu ÚEB na roky 2021 a 2022.

Byl v podstatě možný dvojitý přístup. V první variantě zahrnout do výnosové části jen skutečně již smluvně potvrzené finanční prostředky (běžící projekty a smlouvy), provést solidně podložený kvalifikovaný odhad v oblasti dotace zřizovatele (číselné údaje plánu), zisku z licencí, smluvního výzkumu a vydávání časopisů. A na základě takto stanovených výnosů upravit náklady. Tato metoda by znamenala, že by výsledný rozpočtový výhled výrazně neodpovídal budoucí realitě: nepočítal by se ziskem dalších, v tuto chvíli neznámých finančních prostředků z grantových soutěží, které jsou či teprve budou vypsány.

Proto byla pro přípravu rozpočtového výhledu použita metoda druhá, kdy aproximujeme úspěch v budoucích grantových soutěžích podle úspěšnosti dosahované v letech minulých, přihlížíme k plánům poskytovatelů vyhlásit a vyhodnotit veřejné soutěže o prostředky na výzkum a vývoj (zejména z evropských fondů) a naší možné účasti a úspěšnosti v nich, predikujeme objem prodeje jabloní na několika kontinentech na základě námi udělených licencí, zohledňujeme končící projekty a s tím spojené finanční výpadky. Jsme přesvědčeni, že tato metoda podává výrazně bližší odhad našeho rozpočtu na další dva roky, jakkoli z předcházející věty je více než zřejmé, že se pohybujeme v oblasti značné plánovací nejistoty.

K rozpočtovému výhledu na roky 2021 a 2022 je přiložen následující specifický komentář, který pro jednotlivé hlavní účetní položky osvětluje východiska a specifikuje premisy užití při konstrukci rozpočtu.

Náklady jsou v případě ÚEB vždy odvozeny od výnosů tak, aby navrhovaný rozpočet byl koncipován jako vyrovnaný. Tak tomu bude i v letech 2021 a 2022.

V roce 2021 očekáváme dotaci Akademie věd přibližně na úrovni roku 2020. V této predikci vycházíme ze střednědobého výhledu financování výzkumu v České republice. Současně by mělo pokračovat institucionální financování center po období udržitelnosti na základě nařízení vlády č. 1067/2015 Sb., a to v nekrácené podobě, tedy ve výši čerpané během trvání projektu NPU. Obě části dotace od zřizovatele by se měly v součtu pohybovat kolem 113 mil. Kč.

V oblasti výnosů (projekty od různých poskytovatelů) počítáme s lehkým poklesem prostředků. Na tomto poklesu se bude podílet předpokládaná snížená úspěšnost návrhů při stagnujícím rozpočtu agentury GAČR a dílčí změna strategie udělování grantů, nejistota ohledně vypsaní dalšího kola grantové soutěže Ministerstva zemědělství, zpoždění a nejasnosti týkající se vypsaní dalších možností čerpání financí z Evropské unie, a také určitou nasycenost projekty či kapacitní vytíženost u stávajících týmů v ÚEB.

V roce 2021 na základě běžících a nově uzavřených smluv opět předpokládáme mírný nárůst výnosů z prodeje licencí na odrůdy vyšlechtěných jablek. Tento odhad je do jisté míry problematický, protože výše plnění partnerů ve světě jsou odvislé od počtu prodaných stromků, resp. i úrodě jablek (u některých typů smluv). Zde lze predikovat plány pěstitelů i zájem koncových spotřebitelů, nicméně extrémní výkyvy počasí v zemích hlavních partnerů (USA, Itálie, Švýcarsko, Německo) mohou znamenat citelný propad výnosů (jako se tomu stalo v roce 2015 v důsledku extrémního sucha v USA).

V roce 2021 předpokládáme, že se již stabilizuje finanční bilance vydávaných časopisů, rozkolísaná nucenou odhlášením od vydavatelství Springer a přechodem na open access režim. Finanční bilance obou časopisů v tomto roce by již měla skončit v černých číslech a nadále by oba časopisy měly fungovat s malým, leč stabilním ziskem.

Na rok 2021 předpokládáme, že na základě již uzavřených smluv výnosy ze smluvního výzkumu zůstanou přibližně na stávající úrovni.

V roce 2021 neočekáváme žádná větší mimořádná vydání.

Rozpočet na rok 2021 by měl být relativně zajištěný, především díky získaným běžícím projektům. V absolutní částce bude pravděpodobně podobný jako v roce 2020. Možnými riziky by byl především nějaký zásadní výpadek z příslibené a v dlouhodobém plánu potvrzené dotace od zřizovatele (kompenzace za NPU I). Menší případné výpadky (dílčí neúspěch v grantových soutěžích, pád výnosů v důsledku klimatických změn) významněji neohrozí chod ústavu.

Rozpočtový výhled na rok 2022 je v tuto chvíli poměrně nejasný. Dotace od zřizovatele aktuálně představuje přibližně 35 % našeho rozpočtu. Výše dotace, která přichází od zřizovatele, by měla být podle střednědobého plánu zhruba na úrovni roku 2020. Bude-li dotace stagnovat při stabilní inflaci a průběžným navyšováním nákladů, půjde fakticky o pokles rozpočtu (citelně se sníží kupní síla). Většina výnosů je pak odvislá od úspěchu v grantových soutěžích. V roce 2022 se budou chýlit k závěru oba projekty center, což je spojeno s plánovaným poklesem provozního rozpočtu těchto projektů v materiálové části, čerpání v oblasti osobních prostředků zůstává nezměněno.

Navzdory mnoha obtížně odhadnutelným položkám výnosů je rozpočtový výhled na rok 2022, alespoň v perspektivě roku 2020, stále ještě relativně příznivý. Bude sice zřejmě o něco nižší než v roce 2020 (kolem 315 mil. Kč), ale stále zabezpečí plný chod ústavu i poskytne dostatek prostředků pro vlastní výzkum. Z pohledu ledna 2020 se však jeví, že rok 2022 bude poslední z několika let solidního a zajištěného rozpočtu. V roce 2023 bude končit i druhý z projektů center (první končí na konci roku 2022), které přinášejí velmi významný díl financí do rozpočtu, a v tuto chvíli se nerýsuje nějaký jiný zdroj, který by tento citelný výpadek nahradil. Rizikem v období po 2022 zůstává i

nevyřešený střednědobý výhled financování center VaVPI, nyní řešený zvýšenou dotací na základě nařízení vlády č. 1067/2015 Sb.

RNDr. Martin Vágner, CSc.

ředitel ÚEB